

EK:

2025/31 SAYILI İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN TEBLİĞE DAİR BİLGİLENDİRME RAPORU

1. GENEL BİLGİ VE İŞLEMLER

1.1 Kapsam ve yasal dayanak

(1) Bu rapor, 14/6/1989 tarihli ve 3577 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanun, 20/10/1999 tarihli ve 99/13482 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Karar ve 30/10/1999 tarihli ve 23861 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmelik (Yönetmelik) hükümleri çerçevesinde yürütülen nihai gözden geçirme soruşturması (NGGS) sonucunda alınacak karara esas teşkil edecek bilgi ve bulguları içermektedir.

1.2 Mevcut önlem ve geçmişi

(1) Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC), İtalyan Cumhuriyeti (İtalya) ve Sırbistan Cumhuriyeti (Sırbistan) menşeli 8516.10.80.00.19 gümrük tarife istatistik pozisyonu (GTİP) altında sınıflandırılan “diğerleri” eşya tanımlı “termosifon-elektrikli, depolu su ısıtıcısı” ürünü ithalatına yönelik olarak 19/9/2013 tarihli ve 28770 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2013/17) uyarınca ÇHC için CIF bedelin %22’si ve %49’u, İtalya için CIF bedelin %9’u ilâ %24’ü arasında ve Sırbistan için CIF bedelinin %29’u olmak üzere firma bazında değişen oranlarda dämpinge karşı önlemler yürürlüğe konulmuştur.

(2) Söz konusu önleme ilişkin yürütülen ilk NGGS, 12/4/2019 tarihli ve 30743 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2019/11) ile tamamlanmıştır. Bu kapsamda, ÇHC için CIF bedelin %22’si ve %49’u, İtalya için CIF bedelin %12’si ilâ %24’ü arasında ve Sırbistan için CIF bedelinin %29 ’u olmak üzere firma bazında değişen oranlarda dämpinge karşı önlemlerin uygulanmaya devam edilmesine karar verilmiştir.

1.3 Soruşturma

(1) Yönetmeliğin 35 inci maddesinin ikinci fıkrası hükmünce, 20/7/2023 tarihli ve 32254 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2023/21) ile mevcut önlemlerin yürürlükte kalma sürelerinin sona ereceği ilan edilmiştir. İlgili ürünün yerli üreticileri tarafından mevzuatta öngörülen süreler içerisinde, önlemin sona ermesinin dämping ve zararın devam etmesine veya yeniden meydana gelmesine yol açacağı iddiasını içeren yeterli delillerle desteklenmiş bir başvuru ile NGGS açılması talebinde bulunabilecekleri duyurulmuştur.

(2) Bu çerçevede, Türk Demir Döküm Fabrikaları A.Ş. (Türk Demir Döküm) ÇHC, İtalya ve Sırbistan menşeli termosifon-elektrikli, depolu su ısıtıcısı ithalatına yönelik NGGS açılması başvurusunda bulunmuştur. Söz konusu başvuru, Baymak Makine San. ve Tic. A.Ş. ve Vestel Beyaz Eşya San. Tic. A.Ş. tarafından desteklenmiştir.

(3) Başvuru kapsamında sunulan bilgi ve belgeler, İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulu (Kurul) tarafından değerlendirilmiş ve bir NGGS açılmasını haklı kılacak yeterlilikte delillerin mevcudiyetine kanaat getirilmiştir.

(4) Bu çerçevede, 5/4/2024 tarihli ve 32511 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2024/13) uyarınca ÇHC, İtalya ve Sırbistan menşeli 8516.10.80.00.19 GTİP altında sınıflandırılan “diğerleri” eşya tanımlı “termosifon-elektrikli, depolu su ısıtıcısı” ürünü ithalatına yönelik bir NGGS açılmıştır.

(5) T.C. Ticaret Bakanlığı (Bakanlık) İthalat Genel Müdürlüğü (Genel Müdürlük) tarafından yürütülen NGGS tamamlanmıştır.

1.4 Yerli üretim dalının temsil yeteneği

(1) Yerli üretim dalının temsil yeteneği incelenirken, başvuru sahibi Türk Demir Döküm firmasının soruşturma konusu ürünlerdeki üretim miktarı ile aynı ürünün toplam Türkiye üretimi kıyaslanmıştır. Yapılan incelemede, Yönetmeliğin 18 inci maddesi uyarınca yerli üretim dalını temsil etme niteliğine sahip olan yerli üretici tarafından yapılan başvurunun, Yönetmeliğin 20 nci maddesi uyarınca yerli üretim dalı adına yapıldığı anlaşılmıştır. Anılan firma, bu raporun ilgili bölümlerinde “yerli üretim dalı” olarak anılacaktır.

1.5 Soruşturma ve gözden geçirme dönemi

(1) Mevcut önlemin yürürlükten kalkması durumunda, dampingin ve zararın devam etmesinin veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olup olmadığının tespiti için 1/1/2021-31/12/2023 arasındaki dönem gözden geçirme dönemi, 1/1/2023-31/12/2023 arasındaki dönem ise soruşturma dönemi (SD) olarak belirlenmiştir.

1.6 İlgili tarafların bilgilendirilmesi, dinlenmesi ve bilgilerin değerlendirilmesi

(1) Soruşturma açılmasını müteakip, soruşturma konusu ürünün Bakanlık tarafından tespit edilen soruşturma konusu ülkelerde yerleşik üreticilerine/ihracatçılarına, Türkiye’de yerleşik ithalatçılarına ve ayrıca soruşturma konusu ülkelerde yerleşik diğer üreticilere/ihracatçılara iletilbilmesini teminen anılan ülkelerin Ankara Büyükelçiliklerine soruşturmanın açılışına ilişkin bildirimde bulunulmuştur.

(2) Bildirimde, soruşturma açılış Tebliğine, başvurunun gizli olmayan özetine ve soru formlarına nereden erişilebileceği hususunda bilgi verilmiştir.

(3) Taraflara görüş bildirme ve soru formlarını yanıtlamaları için posta süresi dâhil 37 gün süre tanınmıştır. Ayrıca, ilgili tarafların süre uzatımı yönündeki makul talepleri karşılanmıştır.

(4) Yerli üretim dalı, soruşturma süresi boyunca Bakanlık ile iş birliği içinde olmuş ve gerektiğinde talep edilen ilave bilgileri temin etmiştir.

(5) Soruşturma konusu ürünün ÇHC, İtalya ve Sırbistan’dan ithalatını gerçekleştirdiği tespit edilen ithalatçı firmalara soruşturma açılışına ilişkin bildirimde bulunulmuş olup söz konusu firmalardan İtalya’dan ithalat yapan 1 tanesinin iş birliğinde bulunduğu kabul edilmiştir.

(6) Soruşturma konusu ürünün ÇHC, İtalya ve Sırbistan’dan ihracatını gerçekleştirdiği tespit edilen üretici/ihracatçı firmalara soruşturma açılışına ilişkin bildirimde bulunulmuş olup söz konusu firmalardan iş birliğinde bulunan olmamıştır.

(7) Soruşturma sonucunda alınacak karara esas teşkil edecek bilgi, bulgu, tespit ve değerlendirmeleri içeren nihai bildirim raporu 24/6/2025 tarihinde yayımlanmıştır.

(8) Yayımlanan nihai bildirim raporu sonrasında, ilgili tarafların nihai bildirimle ilişkin görüşlerini sözlü olarak da sunmalarına imkân tanımak amacıyla kamu dinleme toplantısı planlanmıştır; ancak, ilgili taraflardan talep gelmemesi üzerine söz konusu toplantı düzenlenmemiştir.

(9) Tarafların işbu soruşturma boyunca ortaya koyduğu tüm bilgi, belge ve görüşler incelenmiş, mezkûr görüşlerden mevzuat kapsamında değerlendirilebilecek olanlara bu raporun ilgili bölümlerinde yer verilmiştir.

1.7 Yerinde doğrulama incelemesi

(1) Yönetmeliğin 21 inci maddesi çerçevesinde 13-15 Mayıs 2025 tarihlerinde yerli üretici Türk Demir Döküm firmasının üretim ve idari tesislerinde yerinde doğrulama incelemeleri gerçekleştirilmiştir.

2. SORUŞTURMA KONUSU ÜRÜN VE BENZER ÜRÜN

2.1 Soruşturma konusu ürün ve benzer ürün

(1) Soruşturma konusu ürün ÇHC, İtalya ve Sırbistan menşeli 8516.10.80.00.19 GTİP altında sınıflandırılan “diğerleri” eşya tanımlı “termosifon-elektrikli, depolu su ısıtıcısı”dır. Söz konusu ürün, işbu raporun ilerleyen bölümlerinde “termosifon” olarak anılacaktır.

(2) Termosifon, içi emaye kaplı çelik bir tank içerisine yerleştirilmiş ısıtıcı ile hacmi kadar biriktirilen suyun ısıtılması ve bu suyun kullanım ihtiyaçları için tüketilmesi amacıyla hizmet eden bir cihazdır. Beklemekte olan suyun ısı kaybını önlemek için etrafına poliüretan izolasyon malzemesi ve boyalı sacdan üretilen dış ceket giydirilir ve sıcaklığı kontrol eden termostat ve diğer emniyet ekipmanları ile donatılır. Dış giydirmenin şekli prizmatik ya da silindirik olabilir.

(3) Termosifonlar 10, 15, 30, 50, 60, 65, 80 ve 100 litre gibi çeşitli hacimlerdeki depolara sahip olabilmektedir. Cihazın kontrol sistemine göre ürünler standart, led göstergeli, termostat kontrollü ve dijital kontrollü olmak üzere sınıflara ayrılmaktadır.

(4) Marintek Deniz ve Yat Malzemeleri Tic. A.Ş. soruşturmanın açılışı ardından Bakanlığımıza sunmuş olduğu görüşlerde, teknelerde kullanılan termosifonların İtalya’dan ithalatını gerçekleştirdiğini belirtmiş ve bu ürün tipinin yerli üretimi olmadığı iddiasında bulunmuştur. Yerli üretim dalı da bu ürün tipini üretmediğini teyit etmiştir. Bununla birlikte, yerli üretim dalının soruşturma konusu ürünün tüm tiplerini üretmiyor olması soruşturma konusu ürün ve benzer ürün tanımına halel getirmemektedir.

(5) İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2013/17) ile sonuçlandırılan esas soruşturmada yerli üretici tarafından üretilen ürün ile önleme konu ülkeler menşeli ürün arasında fiziksel özellikler, ürün çeşitliliği ve kullanım alanları olarak “benzer ürün” tanımı açısından ayırım yaratan herhangi bir farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir. Bu defa da ilgili başvuru kapsamında yapılan değerlendirmede, Yönetmeliğin 4 üncü maddesi çerçevesinde benzer ürüne yönelik tespiti değiştirecek herhangi bir bulguya rastlanılmamıştır.

(6) Soruşturma konusu ürün ve benzer ürün ile ilgili açıklamalar bağlayıcı nitelikte olmayıp genel içerikli ve bilgi amaçlıdır.

2.2 Ürünün ithalinde uygulanan gümrük vergisi ve diğer yükümlülükler

(1) Soruşturma konusu ürün için mer’i İthalat Rejim Kararı çerçevesinde belirlenen gümrük vergisi aşağıda yer almaktadır.

(2) Bu çerçevede, soruşturma konusu ürünün ithalatında, İtalya ve Sırbistan için gümrük vergisi bulunmamakta, ÇHC için ise %2,7 oranında gümrük vergisi tatbik edilmektedir. 1/1/2021-31/12/2023 döneminde de aynı oranda gümrük vergisi tatbik edilmiştir.

Tablo 1: Gümrük Vergisi Oranları

GÜMRÜK VERGİSİ ORANI (%)							
G.T.İ.P.	1	2	3	GTS ÜLKELERİ			7
				4	5	6	
8516.10.80.00.19	0	0	0	0	0	0	2,7

Kaynak: İthalat Rejimi 2025

1: AB Üyesi Ülkeler, EFTA Üyesi Ülkeler, Serbest Ticaret Anlaşması Ülkeleri: Amavutluk, Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı, Bosna-Hersek, Fas, Faroe Adaları, Filistin, Gürcistan, Güney Kore, İsrail, Karadağ, Kosova, Kuzey Makedonya Cumhuriyeti, Malezya, Mısır Arap Cumhuriyeti, Morityus, Moldova, Sırbistan, Singapur Cumhuriyeti, Şili, Tunus. 2: Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti. 3: Birleşik Arap Emirlikleri. GTS ÜLKELERİ: Meri İthalat Rejimi Kararı Ek-1’de yer alan Genelleştirilmiş Tercihler Sisteminden Yararlanacak Ülkeler. 4: En Az Gelişmiş Ülkeler. 5: Özel Teşvik Düzenlemelerinden Yararlanacak Ülkeler. 6: Gelişme Yolundaki Ülkeler. 7: Diğer Ülkeler.

(3) 31/12/2024 tarihli ve 9392 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan İthalatta İlave Gümrük Vergisi Uygulanmasına İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar uyarınca soruşturma konusu ürün ithalinde 1/1/2025 tarihinden itibaren %30 oranında İGV uygulanmaktadır. Soruşturma dönemi boyunca da 31/12/2020 tarihli ve 3351 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan İthalatta İlave Gümrük Vergisi Uygulanmasına İlişkin Karar kapsamında başvuru konusu ürün için CIF bedelin %30’u oranında ilave gümrük vergisi uygulanmıştır.

(4) Bununla birlikte, soruşturma konusu ürünün serbest dolaşıma girişinde gümrük beyannamelerinin tescilinde menşe ayrımı yapılmaksızın gümrük idarelerince “Gözetim Belgesi” aranmakta olup 23/3/2023 tarihli ve 32141 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2023/7) uyarınca soruşturma konusu ürün için adet başına 10 ABD doları tutarında gözetim uygulaması mevcuttur.

3. DAMPİNGİN DEVAMI VEYA YENİDEN MEYDANA GELMESİ İHTİMALİ

3.1 Genel açıklamalar

(1) Yönetmeliğin 35 inci maddesi çerçevesinde, önlemin yürürlükten kalkması halinde dampingin devam etmesinin veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olup olmadığı incelenmiştir.

3.2 Dampingin devam etme ihtimali

(1) Yönetmeliğin 40 inci ve 41 inci maddeleri çerçevesinde, soruşturma sırasında yeniden bir damping marjı hesaplanmamış, esas soruşturmada hesaplanmış olan damping marjları gösterge olarak dikkate alınmıştır.

(2) Buna göre, İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2013/17) ile tamamlanan esas soruşturmada, ÇHC’de yerleşik üretici/ihracatçı firmalar için %49,58 ve %83,52 oranlarında, İtalya’da yerleşik üretici/ihracatçı firmalar için %15,82 ilâ %38,60 oranları arasında, Sırbistan’daki mukim üretici/ihracatçı firmalar için %29,06 oranında damping marjları tespit edilmiştir.

(3) Mevcut dampainge karşı önlemin hukuki ve idari alt yapısını teşkil eden esas soruşturma esnasında tespit edilen damping marjının, firmaların önlemin yürürlükten kalkması halindeki muhtemel davranışlarını yansıtacak önemli bir gösterge niteliği taşıdığı değerlendirilmektedir.

3.3 Dampingin yeniden meydana gelmesi ihtimali

(1) İhracatçı firmaların davranışlarını ve yeniden meydana gelmesi muhtemel olan dumpingi göstermesi açısından soruşturma konusu ülkelerin Türkiye'ye yönlendirebilecek üretim ve ihracat kapasitesi ile fiyatları ve diğer ülkeler tarafından uygulanmakta olan önlemler ya da yürütülmekte olan soruşturmalar önem arz etmektedir.

3.3.1 Soruşturma konusu ülkelerin üretim ve ihracat kapasiteleri ile fiyatları

(1) Soruşturma konusu ülkelerin üretim ve ihracat kabiliyetlerine ilişkin değerlendirmede, Uluslararası Ticaret Merkezinin (ITC) 8516.10 gümrük tarife pozisyonuna ilişkin 2021-2023 dönemi FOB ihracat verisi kullanılmıştır.

(2) ITC tarafından sağlanan verilerin birimi ülkelere göre "birim" veya "ton" olarak değişmekte, ulusal veri kaynaklarıyla uyumsuzluk gösterebilmektedir. Bu çerçevede, aşağıdaki dünya ihracatı değerlendirmesinde bahse konu kısıtlar da göz önünde bulundurulmuştur.

(3) Soruşturma konusu ürünün dünya ihracat hacminin 2021 yılında 3,2 milyar ABD doları, 2022 yılında 3,5 milyar ABD doları, 2023 yılında ise 3,7 milyar ABD doları seviyelerinde gerçekleştiği görülmektedir.

(4) ÇHC'nin dünyaya ihracatının 2021 yılında 103.704 ton, 2022 yılında 96.270 ton, 2023 yılında ise 123.432 ton seviyelerinde gerçekleştiği görülmektedir.

(5) ÇHC'nin dünyaya ihracatının değer bazında 2021 yılında 506 milyon ABD doları seviyelerinden 2022 yılında 533 milyon ABD dolarına, 2023 yılında ise 586 milyon ABD dolarına yükseldiği görülmektedir.

(6) ÇHC'nin dünya ihracatından değer bazında aldığı pay ise incelenen yıllarda %15, %15 ve %16 seviyelerinde gerçekleşmiştir.

(7) İtalya'nın dünyaya ihracatının 2021 yılında 47.944 ton, 2022 yılında 41.234 ton, 2023 yılında ise 42.625 ton seviyelerinde gerçekleştiği görülmektedir.

(8) İtalya'nın dünyaya ihracatının değer bazında 2021 yılında 274 milyon ABD doları, 2022 yılında 258 milyon ABD doları, 2023 yılında ise 290 milyon ABD doları seviyesinde gerçekleştiği görülmektedir.

(9) İtalya'nın dünya ihracatından değer bazında aldığı pay ise incelenen yıllarda %8, %7 ve %8 seviyelerinde gerçekleşmiştir.

(10) Sırbistan'ın dünyaya ihracatının ise incelenen yıllarda düşüş gösterdiği, 2021 yılında 9.603 ton olan ihracatın 2022 yılında 8.689 ton ve 2023 yılında 7.111 ton seviyesine düştüğü görülmektedir.

(11) Sırbistan'ın dünyaya ihracatının değer bazında 2021 yılında 42 milyon ABD doları, 2022 yılında 44 milyon ABD doları ve 2023 yılında 39 milyon ABD doları seviyelerinde gerçekleştiği görülmektedir.

(12) Sırbistan'ın dünya ihracatından değer bazında aldığı pay ise 2021 ve 2022 yılları için %1,3, 2023 yılı için %1,1 seviyelerinde gerçekleşmiştir.

(13) Bu çerçevede, dünya ihracat değer sıralamasında birinci sırada yer alan ÇHC'nin, beşinci sırada yer alan İtalya'nın ve üst sıralarda yer alan Sırbistan'ın soruşturma konusu üründe dünyadaki ana tedarikçi ülkelerden oldukları, bununla birlikte, ÇHC ve İtalya'nın dünyaya olan ihracatının miktar bazında 2023 yılında diğer inceleme yıllarına göre artış gösterdiği hususları birlikte dikkate alındığında ÇHC, İtalya ve Sırbistan'ın hâlihazırda önemli seviyede üretim ve ihracat potansiyellerinin bulunduğu değerlendirilmektedir.

3.3.2 Diğer ülkeler tarafından uygulanmakta olan dumpinge karşı önlemler

(1) Başvuru konusu üründe soruşturma konusu ülkeye diğer ülkeler tarafından uygulanan önlemler, ihracatçı firmaların davranışlarını ve muhtemel olan dumpingli ithalatı göstermesi açısından önem taşımaktadır.

(2) ÇHC menşeli başvuru konusu ürüne ilişkin Uruguay tarafından 27/5/2022 tarihinde %12 ve %35 oranlarında, Arjantin tarafından 4/2/2022 tarihinde %131 oranında dumpinge karşı önlem yürürlüğe konulmuştur.

3.4 Dampingin devamı veya yeniden meydana gelmesi ihtimaline ilişkin değerlendirme

(1) Yapılan inceleme sonucunda;

- i. Önlemin kalkması halinde soruşturma konusu ülkelerin davranışlarını göstermesi açısından önemli bir gösterge niteliğinde olan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2013/17) ile tamamlanan esas soruşturmada soruşturma konusu ülkeler için tespit edilen dumping marjlarının önemli seviyelerde olduğu,
- ii. ÇHC, İtalya ve Sırbistan'ın halihazırda Türkiye'ye yönlendirebileceği önemli üretim kapasitesinin ve ihracat kabiliyetinin bulunduğu,
- iii. ÇHC, İtalya ve Sırbistan'ın fiyata duyarlı söz konusu ürün ihracatını büyük miktarlarda ve kolaylıkla Türkiye pazarına yönlendirebileceği,
- iv. Arjantin ve Uruguay'ın ÇHC menşeli soruşturma konusu ürüne aldığı dumpinge karşı önlemlerin bulunması

hususları birlikte değerlendirildiğinde, yürürlükteki önlemin kalkması halinde dumpingli ithalatın devam etmesinin veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olduğu değerlendirilmektedir.

4. ZARARIN DEVAMI VEYA YENİDEN MEYDANA GELMESİ İHTİMALİ

4.1 Genel açıklamalar

(1) Yönetmeliğin 35 inci maddesi çerçevesinde, gözden geçirme döneminde yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri ve önlemin yürürlükten kalkması halinde zararın devam etmesinin veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olup olmadığı incelenmiştir. Bu kapsamda, ithalatın mutlak ve nispi olarak gelişimi, ithalat fiyatlarının seyri ile yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri değerlendirilmiştir. Söz konusu değerlendirme 1/1/2021-31/12/2023 dönemi için analiz edilmiştir.

(2) Soruşturma konusu ürünün genel ithalatı ve soruşturma konusu ülkelerden yapılan ithalatın incelenmesinde Ticaret Bakanlığı Karar Destek Sistemi (KDS) veri tabanı verileri kullanılmıştır.

4.2 Ürünün genel ithalatının mutlak gelişimi ile fiyatları

(1) Soruşturma konusu ürüne ilişkin genel ithalat istatistikleri incelendiğinde, soruşturma konusu ürünün 2021 yılında 6.345 adet olan genel ithalat miktarının 2022 yılında 4.571 adet ve 2023 yılında 17.179 adet seviyelerinde gerçekleştiği görülmektedir.

(2) Söz konusu ithalat değerleri sırasıyla 743 bin ABD doları, 526 bin ABD doları ve 1,98 milyon ABD doları seviyelerinde gerçekleşmiştir.

(3) Söz konusu ithalatın ortalama birim fiyatları incelenen dönemde 117 ABD doları/adet, 114 ABD doları/adet ve 115 ABD doları/adet olarak gerçekleşmiştir.

4.3 Ürünün soruşturma konusu ülkelerden ithalatının mutlak gelişimi ile fiyatları

4.3.1 Ürünün ÇHC'den ithalatının mutlak gelişimi ile fiyatları

(1) Soruşturma konusu ürünün ÇHC'den ithalatı 2021 yılında 5 adet, 2022 yılında 2 adet ve 2023 yılında 8 adet seviyelerinde gerçekleşmiştir.

(2) Söz konusu ithalatın değeri incelenen yıllarda sırasıyla 2.665 ABD doları, 931 ABD doları ve 8.160 ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

(3) ÇHC menşeli ithalatın ortalama birim fiyatları incelenen yıllarda sırasıyla 533 ABD doları/adet, 465 ABD doları/adet ve 1.019 ABD doları/adet seviyelerinde gerçekleşmiştir.

(4) ÇHC menşeli ithalatın genel ithalat içerisindeki miktar bazındaki payı incelenen yıllarda %0,08, %0,04 ve %0,05 seviyelerinde gerçekleşmiştir.

4.3.2 Ürünün İtalya'dan ithalatının mutlak gelişimi ile fiyatları

(1) Soruşturma konusu ürünün İtalya'dan ithalatı 2021 yılında 3.189 adet, 2022 yılında 2.608 adet ve 2023 yılında 13.629 adet seviyelerinde gerçekleşmiştir.

(2) Söz konusu ithalatın değeri ise incelenen yıllarda sırasıyla 248 bin ABD doları, 209 bin ABD doları ve 1,2 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

(3) İtalya menşeli ithalatın ortalama birim fiyatları incelenen yıllarda sırasıyla 78 ABD doları/adet, 80 ABD doları/adet ve 91 ABD doları/adet seviyelerinde gerçekleşmiştir.

(4) İtalya menşeli ithalatın genel ithalat içerisindeki miktar bazındaki payı incelenen yıllarda %50, %57 ve %79 seviyelerinde gerçekleşmiştir.

4.3.3 Ürünün Sırbistan'dan ithalatının mutlak gelişimi ile fiyatları

(1) Soruşturma konusu ürünün gözden geçirme döneminde Sırbistan'dan ithalatı bulunmamaktadır.

4.4 Diğer ülkelerden ithalatın mutlak gelişimi ile fiyatları

(1) Soruşturma konusu ürünün diğer ülkelerden ithalatı 2021 yılında 3.151 adet, 2022 yılında 1.961 adet ve 2023 yılında 3.542 adet seviyelerinde gerçekleşmiştir.

(2) Söz konusu ithalatın değeri incelenen yıllarda sırasıyla 492 bin ABD doları, 316 bin ABD doları ve 734 bin ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

(3) Diğer ülkelerden gerçekleşen ithalatın ortalama birim fiyatları incelenen yıllarda sırasıyla 156 ABD doları/adet, 161 ABD doları/adet ve 207 ABD doları/adet seviyelerinde gerçekleşmiştir.

(4) Diğer ülkelerden gerçekleşen ithalatın genel ithalat içerisindeki miktar bazındaki payı incelenen yıllarda %50, %43 ve %21 seviyelerinde gerçekleşmiştir.

4.5 İthalatın nispi gelişimi

(1) Önlem konusu ithalatın nispi gelişimini görebilmek için soruşturma konusu ülkelere gerçekleştirilen ithalatın toplam Türkiye benzer mal tüketimi içindeki payı incelenmiştir. Bu bağlamda, öncelikle yerli üretim dalı ve diğer yerli üreticilerin yurt içi satışları ile genel ithalat miktarı toplanarak ilgili yıllarda toplam Türkiye benzer mal tüketimi elde edilmiştir. Yerli üretim dalının yurt içi satışlarının ve soruşturma konusu ülkelere gerçekleştirilen ithalatın toplam tüketime oranlanmasıyla pazar payları hesaplanmıştır. İncelenen veriler 2021 yılı 100 birim olacak şekilde endekslenmiştir.

(2) Bu çerçevede, yurt içi tüketim endeksi 2021 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2022 yılında 82 birim, 2023 yılında ise 130 birim olarak gerçekleşmiştir.

(3) ÇHC menşeli ithalatın pazar payı endeksi 2021 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2022 yılında 49 birim, 2023 yılında ise 123 birim olarak gerçekleşmiştir.

- (4) İtalya menşeli ithalatın pazar payı endeksi 2021 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2022 yılında aynı kalmış, 2023 yılında ise 329 birim olarak gerçekleşmiştir.
- (5) Gözden geçirme döneminde soruşturma konusu ürünün Sırbistan'dan ithalatı bulunmamaktadır.
- (6) Diğer ülkeler menşeli ithalatın 2021 yılında 100 birim olan pazar payı endeksi, 2022 yılında 76 birim, 2023 yılında ise 87 birim olarak gerçekleşmiştir.
- (7) Yerli üretim dalının 2021 yılında 100 birim olan pazar payı endeksi, 2022 yılında 91 birime, 2023 yılında ise 66 birime gerilemiştir.
- (8) Diğer yerli üreticiler dahil yerli üreticilerin toplam pazar payı endeksi 2021 ve 2022 yıllarında 100 birim olarak gerçekleşmiş, 2023 yılında ise 98 birime gerilemiştir.

4.6 Soruşturma konusu ithalatın yerli üretim dalının iç piyasa fiyatları üzerindeki etkisi

4.6.1 Fiyat kırılması

- (1) Yönetmeliğin 17 nci maddesinin ilgili hükümleri çerçevesinde, dampingli olduğu iddia edilen ithalatın yerli üretim dalının satış fiyatları üzerindeki etkisi değerlendirilirken soruşturma konusu ülkelere gerçekleştirilen ithalatın yerli üretim dalının fiyatlarını kırıp kırmadığı incelenmiştir. Fiyat kırılması, ithal ürünün ağırlıklı ortalama pazara giriş fiyatının Türkiye piyasasında yerli üretim dalının ağırlıklı ortalama yurt içi birim satış fiyatının yüzde olarak ne kadar altında kaldığını göstermekte olup CIF bedelin yüzdesi olarak hesaplanmaktadır.
- (2) Fiyat kırılması hesaplanırken, ağırlıklı ortalama CIF ithal birim fiyatlarının üzerine ÇHC için %2,7 gümrük vergisi ve ilave gümrük vergisi, İtalya için %0 oranında gümrük vergisi ile her iki ülke için CIF kıymetin %1'i tutarındaki diğer ithalat masrafları eklenerek ürünün Türkiye piyasasına giriş fiyatları bulunmuştur. Bulunan değerler ile yerli üretim dalının ağırlıklı ortalama yurt içi satış fiyatı karşılaştırılmıştır.
- (3) Dampinge karşı önlemin söz konusu olmadığı bir ortamda fiyatların hangi düzeyde oluşacağına ilişkin değerlendirmeyi mümkün kılmak amacıyla, anılan fiyatlara dampinge karşı önlemler eklenmemiştir.
- (4) Bu çerçevede, ÇHC menşeli ithalatın yerli üreticinin fiyatlarını 2021, 2022 ve 2023 yıllarında kırmadığı tespit edilmiştir.
- (5) İtalya menşeli ithalat için 2021 yılında CIF bedelin $20 < X < 30$ 'u aralığında bir oranda, 2022 ve 2023 yıllarında CIF bedelin $30 < X < 40$ 'ı aralığında değişen oranlarda fiyat kırılması tespit edilmiştir.
- (6) Soruşturma konusu ürünün 2021, 2022 ve 2023 yıllarında Sırbistan'dan ithalatı bulunmamaktadır.

4.6.2 Fiyat baskısı

- (1) Yönetmeliğin 17 nci maddesinin ilgili hükümleri çerçevesinde, dampingli olduğu iddia edilen ithalatın yerli üretim dalının satış fiyatları üzerindeki etkisi değerlendirilirken soruşturma konusu ülkelere gerçekleştirilen ithalatın yerli üretim dalının fiyatlarına baskı yapıp yapmadığı incelenmiştir. Fiyat baskısı, yerli üretim dalının fiyatlarının dampingli olduğu öne sürülen ithalat sebebiyle baskı altında bulunması ve yerli üreticinin fiyatlarını makul kâr elde edecek şekilde belirleyememesi durumunu ifade etmektedir. Bu kapsamda, soruşturma konusu ürünün gümrük vergisi, ilave gümrük vergisi ve gümrükleme masrafları dahil Türkiye pazarına ağırlıklı ortalama giriş fiyatı ile yerli üretim dalının ağırlıklı ortalama ticari maliyetine makul bir kâr oranı (%X) eklenerek bulunan olması gereken yurt içi birim satış fiyatı karşılaştırılmıştır.

(2) Dampinge karşı önlemlerin söz konusu olmadığı bir ortamda fiyatların hangi düzeyde oluşacağına ilişkin değerlendirmeyi mümkün kılmak amacıyla, anılan fiyatlara dampinge karşı önlemler eklenmemiştir.

(3) ÇHC menşeli ithalatın yerli üreticinin fiyatlarını 2021, 2022 ve 2023 yıllarında baskılamadığı tespit edilmiştir.

(4) İtalya menşeli ithalat için 2021 ve 2023 yıllarında CIF bedelin $30 < X < 40$ 'ı aralığında değişen oranlarda, 2022 yılında ise CIF bedelin $40 < X < 50$ 'si aralığında bir oranda fiyat baskısı tespit edilmiştir.

(5) Soruşturma konusu ürünün 2021, 2022 ve 2023 yıllarında Sırbistan'dan ithalatı bulunmamaktadır.

4.7 Yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri

(1) Yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri, gözden geçirme dönemi olan 1/1/2021-31/12/2023 dönemi için incelenmiştir.

(2) Eğilimin sağlıklı bir şekilde analiz edilebilmesi amacıyla, Türk lirası bazındaki veriler yıllık ortalama Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) kullanılması suretiyle enflasyondan arındırılarak, 2021 yılı 100 birim olacak şekilde endekslenmiştir.

(3) Ekonomik göstergelerin değerlendirilmesinde, soruşturma konusu ürüne ait miktar incelemesinde adet ölçü birimi kullanılmıştır.

a) Üretim, kapasite ve kapasite kullanım oranı (KKO)

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için 2021 yılında 100 birim olan üretim miktar endeksi, 2022 yılında 75 birime gerilemiş, 2023 yılında ise 88 birim olarak gerçekleşmiştir.

(2) Gözden geçirme döneminde yerli üretim dalının kapasite endeksi aynı kalmıştır. Anılan dönemde KKO endeksi ise 2021 yılında 100 birim, 2022 yılında 75 birim ve 2023 yılında 88 birim seviyelerinde gerçekleşmiştir.

b) Yurt içi ve yurt dışı satışlar

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için 2021 yılında 100 birim olarak kabul edilen yurt içi satış miktarı endeksi 2022 yılında 74 birim, 2023 yılında 86 birim seviyelerinde gerçekleşmiştir.

(2) Yurt içi satış değeri endeksi ise incelenen dönemde sırasıyla 100 birim, 69 birim ve 87 birim seviyelerinde gerçekleşmiştir.

(3) Yerli üretim dalının yurt dışı satış miktar endeksi 2021 yılında 100 birim iken, 2022 yılında 121 birim ve 2023 yılında 104 birim olarak gerçekleşmiştir.

(4) Yurt dışı satış değeri endeksi ise incelenen dönemde sırasıyla 100 birim, 97 birim ve 110 birim seviyelerinde gerçekleşmiştir.

c) Yurt içi fiyatlar

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için yurt içi birim satış fiyatı endeksi 2021 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2022 yılında 92 birime gerilemiş, 2023 yılında ise 102 birim seviyesine yükselmiştir.

ç) Pazar payı

(1) Yerli üretim dalının pazar payı endeksi 2021 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2022 yılında 91 birim, 2023 yılında ise 66 birim olarak gerçekleşmiştir.

d) Maliyetler ve kârlılık

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için 2021 yılında 100 birim olan birim sınai maliyet endeksi, 2022 yılında 93 birime, 2023 yılında ise 89 birime gerilemiştir. Faaliyet ve finansman giderleri eklenerek hesaplanan birim ticari maliyet endeksi ise 2021 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2022 ve 2023 yıllarında 93 birim olarak gerçekleşmiştir.

(2) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için gerçekleşen ticari maliyetleri ve yurt içi satış fiyatları dikkate alınarak hesaplanan yurt içi satışlardan birim kârlılık endeksi 2021 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2022 yılında 39 birime gerilemiş, 2023 yılında ise 614 birim seviyelerinde gerçekleşmiştir.

(3) Yurt dışı satışlardan birim kârlılık endeksi incelenen yıllarda sırasıyla 100 birim, 67 birim ve 118 birim seviyelerinde gerçekleşmiştir.

(4) Yerli üretim dalının toplam satışlarında birim kârlılığı 2021 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2022 yılında 93 birime gerilemiş, 2023 yılında ise 215 birim seviyesinde gerçekleşmiştir.

e) Stoklar

(1) Yerli üretim dalının dönem sonu stok miktarı 2021 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2022 yılında 11 birime gerilemiş, 2023 yılında ise 65 birim seviyelerinde gerçekleşmiştir.

f) İstihdam

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün üretiminde çalışan işçi sayısı endeksi 2021 yılı 100 birim kabul edildiğinde, 2022 yılında 85 birim ve 2023 yılında 83 birim seviyelerinde gerçekleşmiştir.

g) Ücretler

(1) Soruşturma konusu ürün üretiminde çalışan bir işçinin aylık brüt ücretinin endeksi 2021 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2022 yılında 82 birim, 2023 yılında 135 birim olarak gerçekleşmiştir.

ğ) Verimlilik

(1) Soruşturma konusu ürün üretiminde çalışan işçi başına düşen üretim miktarını gösteren verimlilik endeksi 2021 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2022 yılında 88 birim, 2023 yılında 107 birim olarak gerçekleşmiştir.

h) Nakit akışı

(1) Soruşturma konusu üründe sağlanan nakit akış endeksi 2021 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2022 yılında 68 birim, 2023 yılında 166 birim seviyelerinde gerçekleşmiştir.

ı) Büyüme

(1) Yerli üretim dalının bütün faaliyetlerini kapsayan aktif büyüklüğü incelenen yıllarda sırasıyla 100 birim, 77 birim ve 73 birim seviyelerinde gerçekleşmiştir.

i) Sermayeyi artırma yeteneği

(1) Yerli üretim dalının öz sermaye endeksi 2021 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2022 yılında 70 birim, 2023 yılında 88 birim olarak gerçekleşmiştir.

j) Yatırımları artırma yeteneği

(1) Yerli üretim dalının incelenen dönemde tevsî yatırımları 2021 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2022 yılında 82 birim, 2023 yılında 67 birim olarak gerçekleşmiştir. İncelenen

dönemde yenileme yatırımları endeksi ise sırasıyla 100 birim, 58 birim ve 72 birim seviyelerinde gerçekleşmiştir.

(2) Yerli üretim dalının yatırımlarının geri dönüş oranı (dönem karı/öz sermaye) 2021 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2022 yılında 116 birim ve 2023 yılında 108 birim seviyelerinde gerçekleşmiştir.

4.8 Yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinin değerlendirilmesi

(1) Yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri incelendiğinde, incelenen dönemde önlemin etkisine rağmen bazı göstergelerde bozulmalar olduğu gözlemlenmiştir. Bu çerçevede, üretim miktarı ve değeri, yurt içi satış miktarı ve değeri, direkt işçi sayısı, verimlilik, KKO, tevsi ve yenileme yatırımları, firma net satış toplamı, bilanço aktif toplamı, öz sermayesi ve net dönem karı göstergelerinin reel olarak olumsuz seyrettiği görülmektedir. Bununla birlikte yurt içi ve yurt dışı satışlardan ürün kârlılıklarının da değer ve birim fiyat olarak 2022 yılında gerilediği gözlemlenmektedir.

(2) Öte yandan, incelenen dönemde önlemin de etkisiyle yurt dışı satış miktarı ve değeri ile yatırımların geri dönüş oranında artış ve stok miktarında düşüş görülmektedir. Ayrıca, yurt içi ve yurt dışı satışlardan ürün kârlılıklarında da 2023 yılında artış gözlemlenmektedir.

4.9 Zararın devam etmesi veya yeniden meydana gelmesine ilişkin değerlendirme

(1) Zararın devam etmesi veya yeniden meydana gelmesi ihtimaline ilişkin yukarıdaki bilgiler çerçevesinde,

- i. Önlemin varlığına rağmen özellikle önleme tabi ülkelerden İtalya menşeli ithalatın artış kaydettiği ve yerli üretim dalının yurt içi satış fiyatlarını kırdığı ve baskıladığı tespit edilmiştir.
- ii. Önlem yürürlükte olmasına rağmen yerli üretim dalı pazar payında gerileme gözlemlenmiştir. Önlemin yürürlükten kalkması durumunda fiyatlarda önlem miktarı kadar bir azalma söz konusu olacağı kabul edilirse, yerli üretim dalında pazar kaybının artışı sebebiyle zararın artarak devam etmesinin söz konusu olabileceği değerlendirilmektedir.
- iii. Yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri bir bütün olarak incelendiğinde, önlemin varlığına rağmen üretim miktarı ve değeri, yurt içi satış miktarı ve değeri, direkt işçi sayısı, verimlilik, KKO, tevsi ve yenileme yatırımları, firma net satış toplamı, bilanço aktif toplamı, öz sermayesi ve net dönem karı gibi göstergelerinde önemli seviyede olumsuz seyrin devam ettiği görülmektedir.

(2) Tüm bu hususlar birlikte dikkate alındığında, zararın devam etmesinin veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olduğu düşünülmektedir.

5. SONUÇ

(1) Yürütülen soruşturma esnasında elde edilen bilgi ve bulgular çerçevesinde, yürürlükteki önlemin ortadan kalkması durumunda dampingin ve zararın devam etmesinin veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olduğu değerlendirilmiştir.

(2) Bu çerçevede soruşturma neticesinde ulaşılan tespitleri değerlendiren Kurulun kararı ile İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2019/11) ile yürürlükte olan dampinge karşı önlemin, Yönetmeliğin 42 nci maddesi çerçevesinde aşağıdaki tabloda gösterilen biçimde uygulanmaya devam edilmesine karar verilmiştir.

GTİP	Eşya Tanımı	Menşe Ülke	Firma Ünvanı	Dampinge Karşı Önlem (CIF Bedelin Yüzdesi)
8516.10.80.00.19	Diğerleri	Çin Halk Cumhuriyeti	Ariston Thermo (China) Co. Ltd.	22
			Diğerleri	49
		İtalyan Cumhuriyeti	Ariston Thermo S.p.A.	12
			Ferrolı S.p.A.	16
			Diğerleri	24
		Sırbistan Cumhuriyeti	Tüm Firmalar	29